

SARAH TULLER

ur. 1922; Piaski

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. USA 2010, życie społeczne, Gimnazjum Humanistyczne

Zaangażowanie mamy w utworzenie Gimnazjum Humanistycznego

W Lublinie było jedno gimnazjum żydowskie, co było bardzo mało, i moja mama nie lubiała tego gimnazjum, bo to gimnazjum bardzo ekskluzywne, musiałaś mieć pieniądze, żeby wejść do tego gimnazjum, tak że biedne dzieci, zdolne, nie miały gdzie iść. A polskie gimnazjum było jednopaństwowe i była cicha kwota, bardzo cicha kwota, że przyjmowali rocznie powiedzmy tylko dziesięć dzieci żydowskich, nie więcej. Mogli dostać dwieście *applications*, aplikacji, ale więcej nie ma miejsca, nie jesteś wystarczająco zdolny. To ja mówię teraz nie o 1939 roku, ja mówię 1934-1935. Nawet dopóki Piłsudski żył, to to było troszeczkę lżej.

Była ta jedna –zapomniałam jak się nazywała ta szkoła –i moja mama i inne kobiety tego nie lubiły. Powiedzieli: „Wiecie co, potrzebujemy jeszcze jedno gimnazjum, żeby nasze żydowskie dzieci, co są zdolne, ale z biednych domów, mogły iść” I utworzyli Szkołę Humanistyczną –to było gimnazjum. I się stało bardzo duże gimnazjum, myśmy mieli przeszło 1000 dzieci. Z tego 1000 dzieci może 200 płaciło, może 100 płaciło całe [czesne], część płaciła trochę, ale 75% było zupełnie bez pieniędzy, ale mieli zdać, mieli być zdolni.

Kobiety pracowały i miały pieniądze. Moja mama była jedną z tych, co była z początku, że ta szkoła ma istnieć. Moja mama zaczęła chodzić do tej szkoły, widziała, że ta szkoła długo nie wytrzyma, bo nie ma pieniędzy, ta szkoła już była stworzona, to ona ze swoimi [koleżankami], zaczęła robić herbatki –w Polsce wtedy nie było kawy –herbatki i ciasteczko. I te pieniądze zaczęli robić powiedzmy wykłady, sprzedaże, wykład, muzyczny wykład, wszyscy płacą, ta śpiewaczka śpiewała za darmo a wszyscy płacili. I zaczęły pieniądze przychodzić i szkoła zaczęła rosnąć. I ta szkoła była bardzo dobrą szkołą.

Data i miejsce nagrania	2010-12-07, Boynton Beach
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Piotr Krotofil
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"